

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЕТНОСОЦІОЛОГІЯ

спеціальність	054 «Соціологія»	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Соціологія	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Грабар Наталя Григорівна

Вища освіта – спеціальність бібліотекознавство та бібліографія
Науковий ступень – доктор наук із соціальних комунікацій 27.00.03 – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство

Вчене звання – доцент кафедри культури, спорту та туризму.

Досвід роботи – 19 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- Авторка двох навчальних посібників та 2 методичних вказівок для практичних робіт з курсу Історія української культури;
- Міжнародний сертифікат. Згідно затвердженого індивідуального плану виконала програму підготовки, включаючи участь в роботі 5-а Міжнародна наукова конференція «Інформаційні та інноваційні технології в XXI столітті (15-16 вересня 2022р)» участь у науково-методичному семінарі «Організація викладання фахових дисциплін в університетах Європейського Союзу» (20 вересня 2022р., Вища школа управління і адміністрації в Ополе, Польща) загальним обсягом 180 год.
- Авторка 2 та співавторка 1 тематичних публікацій;
- Учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон

0507587732

електронна
пошта

Grabar-
ng@ukr.net

дистанційна
підтримка

Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування компетентностей для професійної діяльності за спеціальністю 054«Соціологія»
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, позааудиторні заняття, реферативна робота
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18-практичні; підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання індивідуальних завдань, виконання тестових завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетентності	<p>ЗК 9. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>	Програмні результати навчання	<p>PH02. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми.</p> <p>PH06. Ефективно використовувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач.</p>
-----------------------	--	--------------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Етносоціологія як розділ соціологічної науки

Лекція 1.	Предмет та завдання етносоціології	СЗ 1	Предмет та завдання етносоціології	Самостійна робота	Підготовка рефератів, презентацій за темами курсу: 1. Предмет, об'єкт і завдання етносоціології. 2. Етносоціологія як наука. 3. Історія виникнення та розвитку етносоціології. 4. Функція етносоціології. 5. Етносоціологія в системі наук: етнології, етнографії, етнічної психології, етнолінгвістики. 6. Сучасні концепції та напрямки етнічної соціології. 7. Соціологічні дослідження, як спосіб вивчення соціально-етнічних відносин у суспільстві. 8. Методи відбору респондентів в етносоціології. 9. Методики соціологічного аналізу соціально-етнічної ситуації у суспільстві. 10. Застосування шкали Богардуса у етносоціологічному дослідженні. 11. Загальнометодологічні підходи до вивчення етносоціальних спільнот. 12. Сутність категорій “етнос” і “нація” та їх роль у дослідженні
Лекція 2.	Методи дослідження у етнічній соціології	СЗ 2	Методи дослідження у етнічній соціології		
Лекція 3.	Етнічні спільноти та ареали	СЗ 3	Етнічні спільноти та ареали		
Лекція 4.	Етногенез	СЗ 4	Етногенез		

Лекція 5.	Етнонаціональна структура суспільства	СЗ 5	Етнонаціональна структура суспільства	етнічних спільнот. 13. Сутність понять: сбетнос, етнікос, ареал етнічний. 14. Процес етногенезу та його фази. 15. Концепція етногенезу Л. Гумільова. 16. Поняття про етногонію. 17. Етнічне походження. 18. Етнонаціональна структура суспільства, як сукупність етнічних спільнот. 19. Державна етнополітика та соціально економічний розвиток. 20. Етнонаціональна структура України
------------------	---------------------------------------	-------------	---------------------------------------	--

Модуль 2. Прикладні проблеми етносоціології

Лекція 6.	Націоналізм як соціологічна проблема	СЗ 6	Націоналізм як соціологічна проблема	Самостійна робота	Підготовка рефератів, презентацій за темами курсу: 1. Поняття про націоналізм у вітчизняній науці. 2. Поняття про націоналізм у світовій науці. 3. Націоналізм, як ідеологія і політика. 4. Національне питання, як проблема соціальної рівності. 5. Поняття про міжетнічну взаємодію. 6. Етнопсихологічна та етнокультурна дистанція. 7. Етнічна асиміляція. 8. Міжетнічна інтеграція. 9. Міжетнічний конфлікт та міжетнічна толерантність. 10. Поняття про етнічну ідентичність. 11. Підходи до розуміння етнічної ідентичності і національної самосвідомості. 12. Етнічна самосвідомість та її структура. 13. Етапи становлення етнічної ідентичності. 14. Соціальні фактори формування етнічної самосвідомості. 15. Мова, як етнічна ознака та етнічна цінність. 16. Етнічна мова: її ознаки та функції. 17. Етнолінгвістичні процеси та їх специфіка у різних суспільствах. 18. Лінгвістичні групи в українському суспільстві. 19. Сутність, пріоритети та мета державної етнополітики України. 20. Основні напрями і механізми державної етнополітики. 21. Реалізація державної етнополітики в Україні. 22. Поняття про міграцію.
Лекція 7.	Міжетнічна взаємодія та етнокультурні процеси	СЗ 7	Міжетнічна взаємодія та етнокультурні процеси		
Лекція 8.	Етнічна ідентичність та міжетнічні відносини	СЗ 8	Етнічна ідентичність та міжетнічні відносини		
Лекція 9.	Етномовні процеси	СЗ 9	Етномовні процеси		
Лекція 10	Етнополітика та міграція	СЗ 10	Етнополітика та міграція		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Євтух В. Б. Проблеми етносоціального розвитку: український і світовий контекст. К.: Стилос, 2001. 2. Євтух В. Б., Трощинський В. П., Аза Л. О. Міжетнічна інтеграція: постановка проблеми в українському контексті. Навч. посіб. К.: ВПЦ Київський університет. 2003 3. Євтух В. Б., Трощинський В. П., Галушко К. Ю. та ін. Етносоціологія: терміни та поняття. Навч. посіб. К.: Видавництво УАННП Фенікс. 2003. 4. Касьянов Г. Теорії нації та націоналізму. К.: Либідь, 2004. 5. Арбеніна В. Л. Етносоціологія: Підручник. Х. : Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна, 2007. 6. Націоналізм: антологія / Упор. О. Проценко, В. Лісовий. – К. : Смолоскип, 2000. 	Методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Трикоза В.І. Етносоціологія і соціологія нації: Конспект лекції. Харків: УкрДАЗТ, 2008. 2. Етнічні спільноти України: Довідник. // Гол. ред. В. Євтух / Ін-т етнічних, регіональних та діаспорознавчих студій. К.: Фенікс, 2001. Етносоціологія: довідник. К. НПУ ім. М.П. Драгоманова. 2011. 3. Суліменко О. О. До питання визначення поняття "етнокультурний простір України // Вісник: Соціологія. Психологія. Педагогіка. 2003. № 15. 4. Етнічні спільноти України: етнографічні особливості. Рекомендаційний бібліографічний покажчик. К. : 2000 5. Шульга Н. А. Великое переселение: репатрианты, беженцы, трудовые мигранты. К.: Институт социологии НАН Украины, 2002.
-------------------	--	-------------------------------	---

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.